

Bruxelles, 19. lipnja 2017.
(OR. en)

10387/17

COEST 142
CFSP/PESC 556

ISHOD POSTUPAKA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Na datum:	19. lipnja 2017.
Za:	Delegacije
Br. preth. dok.:	9911/17
Predmet:	Zaključci Vijeća o strategiji EU-a za srednju Aziju

Za delegacije se u prilogu nalaze zaključci Vijeća o strategiji EU-a za srednju Aziju kako ih je 19. lipnja 2017. usvojilo Vijeće.

Zaključci Vijeća o strategiji EU-a za srednju Aziju

1. Vijeće uviđa da su zemlje srednje Azije postale značajni partneri EU-a. Deset godina nakon usvajanja strategije za srednju Aziju¹ te više od 25 godina nakon osamostaljenja tih pet zemalja Vijeće pozdravlja napredak postignut u razvoju odnosa EU-a s Kazahstanom, Kirgiskom Republikom, Tadžikistanom, Turkmenistanom i Uzbekistanom, kao i s regijom srednje Azije u cjelini. Vijeće naglašava važnost postojećih oblika suradnje između EU-a i zemalja srednje Azije, kao što su ministarski sastanci EU-a i srednje Azije, vijeća za suradnju s pojedinačnim zemljama te politički i sigurnosni dijalog na visokoj razini, te prepoznaje važan rad posebnog predstavnika EU-a za srednju Aziju.
2. I dalje su aktualni glavni ciljevi i prioritetna područja iz strategije EU-a za srednju Aziju iz 2007. i iz Zaključaka Vijeća o strategiji EU-a za srednju Aziju od 22. lipnja 2015. Vijeće ponovno potvrđuje svoju predanost razvoju snažnog i trajnog odnosa utemeljenog na zajedničkoj odgovornosti i usmjerenog na poticanje miroljubivog, prosperitetnog, održivog i stabilnog društveno-gospodarskog razvoja u regiji srednje Azije u skladu s Globalnom strategijom EU-a i zajedničkom predanošću ciljevima održivog razvoja.
3. Vijeće ponovno ističe da je intenzitet odnosa povezan s ambicijama i potrebama koje pojedinačne zemlje srednje Azije imaju u pogledu razvoja naših bilateralnih odnosa, kao i s njihovom predanošću provedbi reformi usmjerenih na jačanje demokracije, temeljnih sloboda, vladavine prava, neovisnosti pravosuđa te modernizaciju i diversifikaciju gospodarstva. EU će tijekom suradnje s tih pet zemalja i dalje u potpunosti uzimati u obzir njihove pojedinačne specifičnosti u društveno-gospodarskom razvoju, upravljanju i u ambicijama. Pozdravljajući novi trend veće regionalne razmjene u srednjoj Aziji, Vijeće potiče Komisiju i države članice da, kad god je to prikladno radi poboljšanja regionalne suradnje, provode programe kojima je obuhvaćeno više zemalja.

¹ „EU i srednja Azija: strategija za novo partnerstvo”, dokument Vijeća 10113/07 od 31. svibnja 2007.

4. S obzirom na ozbiljne izazove u regiji u vezi s ljudskim pravima, što obuhvaća rodna pitanja, Vijeće potvrđuje ključnu važnost nastavka konstruktivnog dijaloga sa zemljama srednje Azije o dobrom upravljanju, vladavini prava i ljudskim pravima. To obuhvaća promicanje poštovanja ljudskih prava, dodatno davanje prednosti suradnji u pogledu vladavine prava u okviru strategije EU-a te potporu zemljama srednje Azije u borbi protiv korupcije i promicanju odgovornosti cjelovitim korištenjem postojećom inicijativom za vladavinu prava te njezinom platformom. U tu je svrhu e-uprava važan alat. Vijeće također poziva na kontinuiranu i duboku uključenost civilnog društva u provedbi strategije kako bi se civilnom društvu omogućilo da učinkovito doprinese dijalogu o politikama i razvoju.
5. Vijeće prepoznaje sigurnosne izazove s kojima su suočene zemlje srednje Azije te naglašava potrebu za jačanjem dijaloga i suradnje u vezi sa sigurnosnim izazovima kao što su sprečavanje nasilnog ekstremizma (uključujući rješavanje problema radikalizacije i stranih boraca) i borba protiv terorizma, s povećanim naglaskom na prevenciji. Vijeće naglašava važnost istraživanja kako bi se istražili pokretači radikalizma u svrhu usmjeravanja pristupa utemeljenih na činjenicama i mjera čija je svrha suzbijanje radikalizacije. Vijeće prepoznaje važnost učinkovite granične kontrole u osiguravanju pojednostavnjenja prekogranične trgovine, borbe protiv nezakonite trgovine ljudima i robom te za upravljanje migracijskim tokovima i odlučno je u daljnjem pružanju potpore jačanju suradnje među državama srednje Azije u upravljanju svojim granicama. Vijeće također ponovno ističe odlučnost EU-a da dodatno razvije regionalni sigurnosni dijalog sa zemljama srednje Azije, osiguravajući pritom snažniju uključenost Afganistana i doprinoseći time naporima za stabilizaciju susjedstva zemalja srednje Azije.
6. Vijeće uviđa potrebu za poboljšanjem strateške komunikacije EU-a u srednjoj Aziji, među ostalim kako bi se osigurala bolja vidljivost i doseg strategije EU-a i njezinih rezultata. Vijeće također naglašava važnost neovisnog medijskog okružja koje nije izloženo unutarnjim i vanjskim pritiscima.

7. Vijeće također naglašava važnost pružanja potpore obrazovanju. Obrazovni programi koje osiguravaju EU i pojedinačne države članice trebali bi imati ključnu ulogu u pružanju pomoći srednjoazijskim institucijama u izgradnji kapaciteta za osmišljavanje modernih i uključivih kurikuluma koji odgovaraju potrebama tržišta rada i doprinose promicanju vrijednosti demokracije, ljudskih prava, temeljnih sloboda i međukulturnog dijaloga, cjelovitim korištenjem postojećom inicijativom za obrazovanje i njezinom platformom. Međuljudski kontakti i međunarodna suradnja znatno doprinose tim naporima. Osiguravanjem veza između kvalitetnog srednjoškolskog i visokog obrazovanja i strukovnog osposobljavanja, kao i između istraživanja i tržišta rada, dodatno će se promicati inovacije, zapošljavanje i rodna ravnopravnost. Time će se ujedno pomoći u sprečavanju isključenosti i suzbijanju rizika od radikalizacije među mladima.
8. Vijeće naglašava važnost promicanju pouzdanog i privlačnog okružja za održivo i odgovorno ulaganje u srednjoj Aziji, kao i stabilnosti pravnog okvira, pravne sigurnosti, transparentnosti, angažiranja poslovne zajednice te regionalne integracije. U skladu s time Vijeće naglašava postojeći suodnos vladavine prava, dobrog upravljanja i poboljšanog poslovnog okružja. Vijeće također naglašava potrebu za povećanjem razmjene iskustava i znanja u području inovativnih tehnologija, posebice u području obnovljivih izvora energije, energetske učinkovitosti, upravljanja vodama, poljoprivrede i ruralnog razvoja, u svrhu poticanja održivog razvoja.
9. Vijeće u sektoru energetike, infrastrukture i prometa naglašava da bi se u okviru suradnje EU-a i srednje Azije trebalo dati prednost međusobnoj integraciji zemalja srednje Azije te njihovoj integraciji u međunarodna tržišta i prometne koridore. EU će i dalje nastojati proširiti južni plinski koridor na srednju Aziju te će nastaviti promicati multilateralnu i bilateralnu energetske suradnje EU-a. EU će također nastaviti promicati obnovljive izvore energije i energetske učinkovitost u srednjoj Aziji stavljanjem na raspolaganje svoje stručnosti u razvoju kvalitetnih regulatornih okvira i podupiranjem ulagačke suradnje s europskim financijskim institucijama.

10. U pogledu osjetljivog područja zajedničkih prirodnih resursa i njihove važne uloge za stabilnost regije Vijeće naglašava važnost poštovanja strateških interesa svih pet zemalja srednje Azije, uz istodobno promicanje multilateralnih i regionalnih okvira za dijalog i pojačanog pridržavanja međunarodnih konvencija i pravnih načela koji se primjenjuju na okoliš, prekogranično gospodarenje resursima i posljedice nestanka Aralskog jezera. Vijeće poziva visoku predstavnicu, Komisiju i države članice da pruže potporu zemljama srednje Azije s ciljem boljeg utvrđivanja pristupa za održivo korištenje i učinkovito gospodarenje prirodnim resursima, posebice vodom na nacionalnoj i prekograničnoj razini, te kako bi se pružila potpora regiji u suočavanju s posljedicama klimatskih promjena i osiguravanju očuvanja okoliša, cjelovitim korištenjem postojećom inicijativom za suradnju u području okoliša i vode te njezinom platformom. Vijeće ujedno pozdravlja posebne inicijative Europske komisije u bliskoj suradnji s relevantnim međunarodnim partnerima (IAEA, EBRD) kojima je cilj smanjenje utjecaja jalovine iz rudnika uranija u srednjoj Aziji, kao i potporu koju Komisija pruža kako bi se ublažili biološki, radiološki i nuklearni rizici u srednjoj Aziji.
11. Vijeće prima na znanje planove za pojednostavnjenje programâ pomoći Europske komisije za regionalni razvoj u okviru dvije široke kategorije: održivom rastu / radnim mjestima i sigurnosti/stabilnosti, istodobno naglašavajući da su potrebna zajednička rješenja, pri čemu se ne dovode u pitanje daljnje rasprave o tim programima u okviru odgovarajućih foruma. Potrebno je povećati otpornost regije u cjelini, kao i otpornost pojedinačnih zemalja.
12. U duhu integriranog pristupa, Vijeće naglašava potrebu da se poboljšaju daljnja suradnja, koordinacija i sinergije između država članica, ESVD-a i Europske komisije. Važno je da države članice EU-a i dalje doprinose provedbi strategije i da upoznaju Vijeće sa svojim nacionalnim inicijativama.

13. Vijeće naglašava važnost pomne komplementarnosti i dosljednosti između bilateralnih i regionalnih programa Komisije i država članica kako bi se osiguralo da budu usmjerene na potrebe zemalja srednje Azije te da potpora ESVD-a, Europske komisije i država članica bude integrirana, sveobuhvatna i koordinirana. Potrebno je staviti poseban naglasak na osjećaj zajedničke odgovornosti zemalja korisnica, EU-a i njegovih država članica.
14. Vijeća prepoznaje važnost dijaloga i koordinacije s relevantnim regionalnim i međunarodnim organizacijama, posebice s OESS-om, koji i dalje ima važnost na terenu u svih pet zemalja srednje Azije, s Vijećem Europe, UN-om i drugima, kao i sa susjedima zemalja srednje Azije i drugim državama aktivnima u toj regiji, s ciljem uspostave sinergija među našim pojedinačnim politikama i inicijativama u vezi s pitanjima kao što su sigurnost, uzajamna povezanost, promet, energetika i održivi razvoj, što uključuje mogućnosti koje proizlaze iz inicijativa povezanih s „putom svile”.
15. Europska unija i dalje je predana svojim strateškim ciljevima i pružanju potpore političkim i gospodarskim reformama u srednjoj Aziji. U kontekstu desete obljetnice izvorne strategije za srednju Aziju Vijeće smatra da je potrebno preispitati i obnoviti naš odnos, uzimajući u obzir novu geopolitičku stvarnost i nove potrebe i kapacitete naših srednjoazijskih partnera. Vijeće stoga poziva visoku predstavnicu i Komisiju da predstave prijedlog nove strategije do kraja 2019. u skladu s Globalnom strategijom EU-a. Novom strategijom trebalo bi ocijeniti postignuća djelovanja EU-a usmjerenog na pružanje potpore srednjoj Aziji od 2007. godine. Strategija bi trebala biti predmetom široke rasprave s državama članicama te bi njome trebalo postaviti temelje za obnovljeno i poboljšano partnerstvo s regijom, kao i usmjeravati buduću pomoć EU-a srednjoj Aziji. EU namjerava uključiti srednjoazijske partnere u pripremu nove strategije.